

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

28. Iuspatronatûs qualiter reputetur gratia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

clesia dicatur negotium Ecclesiasticum; diversa enim sunt spiritualia & Ecclesiastica negotia; neque enim omnia Ecclesiastica spiritualia sunt; sed in hoc conveniunt, ut ratione iudicii aequè Ecclesiastica non spiritualia, quàm Ecclesiastica spiritualia debeant per Iudicem Ecclesiasticum cognosci, & dicantur Ecclesiastica quoquo modo ordinata per Ecclesiam ad ipsam spiritualitatem; juxta *c. 2. de iudiciis*; cuius ratio est, ne sit in manu iudicis laici inferre præiudicium ecclesie juxta Bald. in *c. quanto. n. 7.* ita ferè Lott. *cit. num. 30.*

Questio 27. An igitur, & cur vendi non possit juspatron. & in ista venditione committatur Simonia?

1. **R**espondeo: juspatron. seorsim & secundum se vendi non potest (qualiter autem cum universitate bonorum transeratur per venditionem, dicitur infra) sic enim expressè habetur *c. in iure. & c. præterea. Lott. num. 45.* Verum id non magis concludit ad spiritualitatem; Ratio enim, cur prohibita illius venditio est quidem spiritualitas, sed non quæ illi inest; sed cui ipso patronatus adjacet, propter quam annexionem etiam si patronatus revera sit ius laicale, dicitur sine pretio pretiosum, & sic res prorsus inestimabilis. Lott. *num. 46.* citans Cujacium in *c. quanto. & Abb. in c. de jure. n. 2.*

2. Respondeo ad secundum: committi in tali venditione simoniam, Abb. *loc. cit.* Lamb. *de jurepatr. l. 1. p. 2. q. 4. a. 3. num. 1.* & *p. 1. l. 2. q. 9. a. 10. num. 4.* Laym. *ad c. præterea. de transact.* (quamvis, ut dixi, ex alio capite id sentiat; nimirum quia iudicat præsentare non minus quam confirmare & instituere esse spirituale.) Lott. *cit. q. 9. num. 75. & n. 71.* dicens esse sententiam communem contra Archid. in *c. qui studet. 1. q. 1. num. 2.* quem citat Lott. *num. 65.* quamvis enim nullus videatur afferri textus, qui huiusmodi venditionem pronuntiet simoniacam; uti latè offendit Lott. *a. n. 66.* etiam si etiam à jurepatr. excludatur omnis spiritualitas, & in eo simpliciter tantum attendatur explicata superius annexio, adhuc simoniae locus est; utpote quæ desiniri solet: studiosa voluntas emendi vel vendendi spiritualia vel spiritualibus annexa; adeoque non solum contrahitur super spiritualibus, sed etiam super annexis, & non solum super annexis propriè, seu ex quibus & re, cui annexantur, constituitur individuum; sed etiam super annexis impropriè, id est, separabilibus à re, cui annexantur, vel ad quam ordinantur; quæ fuit ratio adjiciendi verba illa in definitione simoniae: *spiritualibus annexa*, adeoque & illis verbis comprehenditur; ut Socin. in *rub. de simon. num. 12. & 14.* Lott. *num. 76.* Unde cum dicta annexio præsupponat semper causam spiritualem, licet juspatron. sit quid merè temporale, in quantum tamen ordinatum ad spiritualia, & hoc modo annexum spirituali, dicitur vendi tanquam spirituale, si specialiter distrahatur; sicut è contra dicitur distrahi tanquam quid merè temporale, si cum universitate alienetur, ut D. Thom. *loc. cit. a. 4.* apud Lott. *cit. num. 75.* Et tamen huius simoniae longè diversa ratio ab illa, quæ committitur circa ipsa spiritualia, puta beneficia ipsa, seu beneficiorum collationes; hæc enim ut juris divini, seu jure divino inducta, illa solo jure positivo ecclesiastico, adeoque sola

Papæ auctoritate evitabilis. Verum de hac materia alibi plenius.

Questio 28. Juspatron. qualiter reputetur gratia?

1. **R**espondeo: jus patronatus competit ex gratia; sed debita ex iustitia. Lott. *l. 2. q. 9. n. 9.* duplex enim gratia est, una generalis & absoluta, quæ pender à mero arbitrio superioris; alia specialis, quæ dicitur debita ex iustitia, non, quòd non possit denegari absolute & præcisè; sed quòd non possit denegari citra quandam injuriam petentis. Lott. *num. 10.* juxta Gl. in *c. cupientes. de Elect. in 6.* Abb. in *cap. bona memoria. il primo. de postul. n. 13. & 14.* Hofl. *ibid. n. 9.* Porrò eatenus ex gratia concedi dicitur, quatenus conceditur, ut dictum supra, ad juris singularitatem, quo nimirum contra tenorem antiquorum canonum propter utilitatem ecclesie illud introductum fuit. Lott. *n. 12.* Adeoque etiam (uti & ipsa juris hujus transmissio, quæ prius permessa ex mera indulgentia & convenientia ecclesie) jam non sit amplius, uti prius jus extraordinarium & exorbitans, sed commune & ordinarium. Lott. *l. 2. q. 3. num. 19.* citans Feder. de Senis. *cons. 234. n. 3.* quia autem dicta gratia inclusa est Corpori juris, reputatur jus commune, non autem privilegium. Lott. *l. 2. q. 7. nu. 22.* ex Lamb. *p. 1. l. 1. q. 1. a. 4. n. 14.* & regulatur ejus materia secundum terminos juris communis. Lott. *ibid. ex Puteo. l. 2. decis. 369. n. 6.* Proinde si Episcopus tali legi fundatoris, quæ nimirum sub præservazione jurispatr. offert sua ad erectionem beneficii, consentire nolit sine causa, potest fundator recurrere ad superiorem, qui cum cogat ad consentiendum, vel si contumax sit, ipse superior consentiat. Lott. *l. 1. q. 32. num. 17.* citans Felin. in *c. cum venerabilis. de except. num. 33.* Innoc. in *c. in Lateranensi. de præb. n. 5.* ac præcipuè Lamb.

2. Nihilominus, dum prætextu augmenti dotis Papa concedit alicui juspatr. illud dicitur ei competere ex mero privilegio, & non ex dispositione juris, & esse concessio in totum gratiosa. Lamb. *l. 1. q. 6. a. 2. n. 12.* Lott. *l. 1. q. 31. n. 23. & l. 2. q. 8. n. 21. & seq.* ubi etiam *num. 23.* ait, id procedere, etiam si in privilegio adjunctum fuisset; ut habeatur patronatus perinde, ac si privilegiarius verè & realiter in totum dotasset, extruxisset, & fundasset; eò quòd, quòd prægnantiores sunt clausulae & decreta huiusmodi, eò magis in privilegium sonant. Lott. *ibid. juxta decis. Rotæ 58. num. 6. p. 1. recens.* Idem est de eo jurepatr. quòd ex consuetudine, vel præscriptione acquisitum prætenditur; quia ubi non est præscriptio immemorialis bene probata cum exclusione præsertim initii infecti incompatibilis (unde propterea cesset illa facultas competens immemoriali allegandi quemcumque meliorem titulum, v. g. foundationis) semper dicitur juspatronat. ex jure speciali magis quam communi, sive, ut alii loquuntur, potius gratia, quàm iustitia. Card. de Luca. *de jurepatronat. in summa. num. 13.*

† † †
†

PARA-